

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCINJEVA ULICA 8. — TELEFON: 81-22, 81-23, 81-24, 81-25 in 81-26. — Izhaja vsak dan opoldne. Mesečna naročnina 6.— L. Za inozemstvo: 15.20 L.
EKSKLJUCNO ZASTOPSTVO za oglaševanje iz Kraljevine Italije in inozemstva ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Protinapad pri Ain el Gazali

Sovražnik odbit tudi pri Solumu in Bardiji — Dve križarki torpedirani, ena torpedovka potopljena — Dvajset letal sestreljenih

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 15. decembra naslednje vojno poročilo št. 561:

Sovražni pritisk, ki se je vztrajno nadaljeval v pokrajini pri Ain el Gazali, je naletel na trdovraten odpor naših čet, ki so povsod prešle v protinapad.

Ofezivni izpad, proti postojankama v Solumu in Bardiji so bili zavrnjeni; napadalci so pustili v naših rokah nekaj ujetnikov.

Letalstvo osi je uspešno sodelovalo v borbah, ko je obstreljevalo s strojnimi sovražne napadalne kolone in je razpršilo zbirališča motoriziranih oddelkov.

Sestreljenih je bilo 20 sovražnih letal; 13 so jih sestrelili italijanski in nemški lovci, 7 protiletalsko topništvo. Dve naši letali se nista vrnila.

Ob letalskem napadu na Derno in Cirenno sta bila dva ubita in 1 ranjen, škode pa ni bilo nobene.

Med operacijami v srednjem Sredozemlju sta bili torpedirani in sta se potopili dve naši lahki križarki. Skoraj vsa posadka se je rešila.

Sovražna torpedovka, pripadajoča bivši nizozemski mornarici, je bila potopljena.

Podmornica pod poveljstvom korvetnega kapitana Terija je v vzhodnem Sredozemlju napadla in zadela s torpedom angleško križarko. Podmornica pod poveljstvom fregatnega poročnika Campanella je torpedirala neko drugo sovražno križarko v srednjem Sredozemlju.

Letalske akcije

Z marmariškega bojišča, 16. dec. s. Italijansko in nemško letalstvo razvijata vedno intenzivnejše delovanje. Letala neprestano bombardirajo in s strojnimi obstrelujejo sovražne oddelke, hkratu pa so na po-

slu skupine izvidniških letal. Skupin osmih bombnikov so predvčerajšnjim hudo napadle sovražne baterije in mehanizirana sredstva ter razdejale celo vrsto skladišč in oskrbovališč sovražne vojske. Izbruhnilo je več požarov. V letalskih spopadih je bilo sestreljenih 13 sovražnih letal. Nadaljnja štiri angleška letala je sestrelilo protiletalsko topništvo na področju okrog Derno, tri pa protiletalsko topništvo na prednjih položajih na fronti. Posadke teh poslednjih treh sovražnih letal so bile ujete. Na ta način je bilo sestreljenih predvčerajšnjim skupno 20 angleških aparatov.

Junaštvo mladih fašistov

Rim, 16. dec. s. Podpoveljnik GIL Selani je prejel od višjega častnika zdravnikarja pri diviziji »Paviji« v severni Afriki pismo, v katerem mu sporoča, kako sijajno so se pripadniki GIL borili pri Bir el Gobiuju. Zagotovili so si svoje mesto v italijanski vojaški zgodovini. Poveljnik polkovnik Tanuci je bil teško ranjen. Vsi oficirji in vojaki so se junaško borili. Izgube so znašale 50%, dokaz, kako tragično srčite so bile borbe. Zaustavili so celo novozelandsko divizijo in ji prizadejali strašne izgube. Polkovnik Tanuci, star bersaljer in španski legionar, je zdravniku pripovedoval o mladih junakih s ponosom in velikim občudovanjem.

Mornarji s potopljenih križark večinoma rešeni

Rim, 16. dec. s. Od obeh manjših križark, ki sta bili te dni potopljene na srednjem Sredozemskem morju, sta se posadki po večini rešili. Družne slavno padlih mornarjev so bile obveščene.

Nov razplet vojne na Daljnem vzhodu

Japonska letala napadajo Birmo — Angleški napad na Siam — Hongkong pod točo bomb

Tokio, 16. dec. s. Japonski glavni stan objavlja, da so v soboto veliki letalski oddelki japonske vojske napadli sovražna oporišča v Birmi in na Malajskem polotoku ter povzročili veliko škodo. Japonska letala so napadla med drugim Penang ob severozapadni obali Malajskega polotoka ter letališče Victoria v Birmi, kljub glavnemu protiletalskemu ognju sovražnika. Japonska letala so osredotočila svoje napade zlasti na zbirališča sovražnih čet ter letališča in so zažgala na tleh štiri mrtvaška bojna letala, potopila pa dva transportna četa in enega hudo poškodovano. Druga japonska letala so napadla letališče v južni Birmi in hudo poškodovale skladišča in zažgala bencinske rezervoarje, med tem ko so se sovražna letala spustila v beg. Japonska letala so bombardirala tudi letališče pri Kuantunu na Malajskem polotoku in uničila na tleh velik sovražni bombnik. V teh operacijah so Japonci izgubili tri svoja letala.

V Siamu

Bangkok, 16. dec. (Domej.) Siamski notranji minister je danes službeno demantiral vesti, da bi se bile britanske čete izkrcale v več siamskih pokrajinah ter da bi bil pri tej priliki ubit tudi guverner ene izmed njih. V svojem poročilu poudarja siamski notranji minister, da siamske oborožene sile postopno zavračajo britanske čete, ki so prodirle na siamsko ozemlje od juga, zapada in s severa.

Japonska ojačenja na Malajskem polotoku

Singaj, 16. dec. s. Singapurski radio je priznal, da so se nova japonska ojačenja izkrcala na Malajskem polotoku in prodirajo proti angleškemu položajem. Pričeli so se že hudi spopadi.

Razdejanje v Hongkongu

Kanton, 16. dec. s. Japonski bombniki so pričeli večerj napadati Hongkong. Napadi so trajali ves dan. Na mesto je bilo odvrženo nešteto bomb. Japonski opazovalci v Kaulunu zatrjujejo, da je bilo razdejanje, ki so ga povzročile bombe strašno. Angleške trdnjavske naprave so bile hudo poškodovane. Japonski bombniki pa so skrbno pazili, da niso bombardirali civilnih okrajev v Hongkongu in da so se omejili pri svojih akcijah na vojaške naprave.

Lima, 15. dec. d. Po doslednih znanjih podatkih je poplavna katastrofa v pokrajini Ancachs zahtevala 60 smrtnih žrtev. Nad 2000 ljudi je ostalo brez strehe. Škoda je ogromna in je še ni bilo mogoče niti približno oceniti.

Hud letalski napad na kitajsko letališče

Tokio, 16. dec. s. Službeno poročajo, da so japonske letalske sile izvedle ponovne množične napade na važno kitajsko letalsko oporišče v Nanningu v pokrajini Kvangsi. Letališče je bilo hudo poškodovano. Vsa letala so se vrnila na svoje oporišče.

Na Filipinih

Tokio, 15. dec. (Domej.) Armadna sekcijska japonskega glavnega stana javlja v svojem od 13. objavljene poročilu, da so japonski bombniki, ki so 13. decembra napadli sovražnikova letalska oporišča v centralnem delu otoka Luzona, uničili na tleh 40 ameriških bombnih in borbenih letal, dočim so zažgali v letalskih borbah neko manjše ter dve težki sovražnikovi letali. Veliki požari so bili nadalje zanejeni v letalskih hangarjih ter v skladiščih goriva. Neka druga japonska letalska edinica je napadla ameriške vojaške glavne stane pri Baguio Tarlac, kakih 40 milj vzhodno od Ibe. Tu so bile uničene vojaške lope. Nadaljnih 40 ameriških letal vrste Curtis je bilo izločenih iz borbe pri Apparju.

Kar se tiče delovanja japonskih kopnih sil javlja poročilo japonskega glavnega stana, da napredujejo japonski oddelki na otoku Luzonu po določenem načrtu ter rušijo na vseh točkah sovražnikov odpor. Na Malajskem polotoku prodirajo japonske čete s svojih izhodišč na siamski meji v smeri proti Singapuru. Dne 15. decembra so japonske čete zaslede neko strateško zelo važno točko na vzhodni obali Malaje.

Borbe na severnem Luzonu

Saigon, 16. dec. s. Radio v Manili je objavil poročilo poveljnika ameriških sil na Daljnem vzhodu generala Douglasa Mc Arthura o prvih vojnih operacijah na Filipinih. Do 14. decembra so japonska letala 14 krat napadla otočje. Letališče Nichols in luka Legaspi na južnem robu Luzona sta bili predvčerajšnjim zelo hudo bombardirani. V Legaspiju sta bili dve transportni ladji močno poškodovani. Do hujših spopadov je prišlo na severnem delu Luzona.

Tuji v Sanghajju

Sanghaj, 16. dec. s. Japonske oblasti so registrirale vse tuje v Sanghajju. Naštel so jih 12.000. Večinoma so to Angleži ali angleški podaniki. Skupno jih je nekaj nad 8000, Američank je 1156.

Japonski demanti

Tokio, 16. dec. s. Zastopnik vladnega novinskega urada se je ironično izrazil o položaju ameriške propagande, da bi osliha-

izgube ameriškega vojnega brodograja s trditvijo, da so bili tudi Japoncem prizadejani hudi udarci in sta bili potopljena oklopnica »Haruna« ter »Kongo«. Izjavil je, da sta ti trditvi neresnični. Američani se vedno motijo glede ameriških ladij in jih zamenjavajo. Nobena od obeh oklopnice, kakor tudi nobena druga podobna ladja ni bila potopljena, ker se sploh niso pojavile na področjih, na katerih naj bi jih bili Američani po svojih podatkih spravili na dno morja.

Tokio, 16. dec. s. Vrhovno poveljstvo je izdalo vse potrebne ukrepe, da bo prebival-

stvo ob japonskih obalah pripravljeno na sleherni možni napad sovražnih podmornic. Prebivalstvo je prejelo podrobna navodila glede svojega zadržanja. Tudi vsa obalna plovba je bila mobilizirana za eventualno obrambo proti takim napadom.

Knox priznava izgube na Havajih

Buenos Aires, 16. dec. s. Mornariški državni tajnik Zedinjenih držav Knox je priznal, da so Zedinjene države o priliki japonskih napadov na Pearl Harbour izgubile skupno 6 vojnih ladij.

Ekspoze generala Toja

Nesprejemljive ameriške zahteve razlog vojne — Razplet vojnih operacij — Sodelovanje Italije Nemčije in vzhodnoazijskih držav

Tokio, 16. dec. s. Ministrski predednik Tojo je imel na prvi izredni seji parlamenta važen govor. Moj namen je, premagati težak položaj, je med drugim dejal, kakršnega ni bilo doslej v naši zgodovini.

Na prejšnjem zasedanju sem poročal o pogajanjih z Zedinjenimi državami. S pogajanjimi smo skušali odstraniti intervencijo tretje sile v vojni na Kitajskem in prepričati vojaško ograženo Japonsko, napraviti konec gospodarski blokadi Japonske ter prepričati razširjenju evropske vojne na vzhodno Azijo. Zedinjene države pa so smatrale japonsko potrpežljivost in modrost kot znamenje slabosti. Amerika je odklonila pravične predloge Japonske ter je končno tudi umaknila svoje začetne predloge. V sporazumu z Anglijo je stavila Japonsko nove ponizovalne zahteve.

Tri točke ameriških predlogov, ki jih Japonska ne bi mogla nikoli sprejeti, so bile: 1. umik vseh vojaških, pomorskih, letalskih in policijskih sil s Kitajске in iz francoske Indokine, 2. odpoved sliherne vojaške politične ali gospodarske pomoči kitajskemu režimu, ki bi bil nasproten režimu Čungkinga, 3. tak sporazum, da ne bi nobena tretja sila kakorkoli ogrozila mir na vsem Pacifiku. Japonska naj bi se tako odpovedala tudi trojnemu paktu. Amerika je skušala spraviti Japonsko na kolena. Če bi Japonska ameriške predloge sprejela, ne bi bili samo zaman vsi dolgoletni napori Japonske za ustanovitvi velike vzhodne Azije, temveč bi bil ogrožen obstoj Japonske same in trpel bi last Japonske, ki ne bi mogla izpolniti svojih obvez do zaveznikov.

Ko je prišlo do kritičnega položaja, se je morala Japonska kljub svoji miroljubnosti, zateči k orožju.

Komaj so se pričele sovražnosti, so obo-rožene sile že zavzele ključne točke sovražnikova. Ameriško brodograje, ki je imelo svoje oporišče na Havajskih otokih, je bilo uničeno. Večji del angleškega bro-

dovja v Tihem oceanu je bil onesposobljen za borbo. Obroč okrog Japonske je bil na več točkah predrt. Dolga leta sta se vojska in mornarica pripravljali na ta čas. Vlada in narod morata istočasno na notranji fronti prevzeti težke naloge. Ob zaključku te vojne je odvisna usoda japonskega imperija. Tajna zmaga je v trdni veri vanjo. Popolnoma sem prepričan, da vse narod odobrava nacionalno politiko. Slavna zgodovina imperija kaže, da ni doživel v zadnjih 26 stoletjih nobenega vojaškega poraza in ponižanja. Tudi zdaj bo narod presnel vse težkote.

Naša sovražnika sta Amerika in Anglija, ki se bahata z obilnimi gospodarskimi viri, s katerimi hočeتا doseči svetovno hegemonijo. Naloga Japonske je, da uniči te sovražnike. Pripravljeni smo na dolgo vojno. Nadaljevali moramo odlično pričetne operacije še z večjimi napori do uničenja sovražnih sil ter istočasno izpolniti strukturo države, tako da bo sposobna za dolgo vojno.

Zelim izraziti ob tej priliki svojo globoko zahvalo našim zaveznikom v Mandžuriji in na Kitajskem, ki že od pričetka vojne sodelujejo z nami. Na srečo je Japonska sklenila že prej pakt o skupni obrambi s francosko Indokino ter dosegla sporazum s Tajsko. Ta dva naroda hočeتا z nami skupaj zgraditi novi red. Japonska je morala izvesti akcijo v južnih predelih, da odpravja za vedno tiransko politiko Amerike in Anglije in da omogoči velikopotezni razvoj na vseh področjih velike vzhodne Azije. Obžalovati je, da režim v Čungkingu nadaljuje svoj odpor. Prepričan sem, da ureditev položaja na Kitajskem ni več daleč. Zadolovili smo, da sta zaveznika Italija in Nemčija takoj napovedali vojno Ameriki in hočeتا skupaj z nami vse storiči za doseg svetovnega mira. Zelim izraziti trdno odločitev japonskega imperija, da ne bo odločitve meča, dokler ne bo sta Amerika in Anglija poraženi.

Ciano in poglavnik v Benetkah

S poglavnikom je prispel v Italijo tudi več ministrov — Državniški razgovori

Benetke, 16. dec. s. Včeraj dopoldne ob 11.30 je prispel v Benetke hrvatski poglavnik. Skupno z njim so se pripeljali zunanji minister Lorković, finančni minister Košak, pravosodni minister Vuk, državni podtajnik zunanjega ministrstva Vrančić in državni podtajnik za javno varnost Kvaternik. Na benički postaji je poglavnika sprejel zunanji minister grof Ciano v družbi predsednika italijansko-hrvatskega gospodarskega odbora grofa Volpija, hrvatskega poslanika v Rimu dr. Perića, zastopnikov krajevni oblasti in funkcionarjev zunanjega ministrstva. Poglavnik je pregledal častno četo vojakov in se je nato z grofom Cianom odpeljal v neki hotel, kjer sta začela razgovore.

Tudi v Trstu so poglavniku, ko je potoval proti Benetkam, priredili svečan sprejem. Pozdravili so ga prefekt, zvezni tajnik in poveljnik obrambe. Na peronu postaje je pregledal častno četo vojakov.

Prva konferenca

Benetke, 16. dec. s. Po prvem dopoldanskem sestanku sta poglavnik in grof Ciano včeraj popoldne ob 15. pričela svoje razgovore. Popoldanski razgovori obeh državnikov so trajali do 18. ure. Tedaj so bili povabljeni k nadaljnjim razgovorom hrvatski zunanji minister Lorković, finančni minister Košak in pravosodni minister Vuk ter hrvatski poslanik v Rimu Perić, predsednik stalnega italijansko-hrvatskega gospodarskega odbora grof Volpi, pooblaščen minister Pietromarchi in italijanski poslanik v Zagrebu Casertano. Konferenca je trajala do 19.30. Na njej so bili obravnavani vsi politični in gospodarski problemi, ki se nanašajo na obe državi, ki sta povezani s tesnim prijateljstvom in intimnim sodelovanjem.

Grof Bardossy o madžarski politiki

Budimpešta, 16. dec. s. Včeraj sta se sestala zunanjepolitična odbora zbornice in senata. Ministrski predednik Bardossy je

na njuni skupni seji podal poročilo o madžarski zunanji politiki in še posebej o zadnjih dogodkih na mednarodnopoličnem polju, spriču katerih se je vsa Evropa postavila v protisovjetski tabor ter na stran trojne zveze v borbi proti Zedinjenim državam. Ministrski predednik je še enkrat poudarjal neomajno solidarnost Madžarske z ostnima veleisilama tako v borbi proti Sovietom kakor tudi v vojni proti sovražnikom novega reda v Evropi, kakor sta si ga zamislila Duce in Hitler. Člani obeh odborov so ob zaključku z vihamimi aplavzi izrazili svoje odobravanje izvajanju ministrskega predsednika.

Reprezalije proti Američanom v Franciji

Pariz, 16. dec. s. Za reprezalije proti aretaciji novinarjev in drugih podanikov od Zedinjenih državah so bili v seltinskem departemantu po odreditvi okupacijskih oblasti aretirani ameriški novinarji in drugi državljani.

Velika angleška podmornica potopljena

Rim, 16. dec. s. Angleška admirališča je objavila, da se podmornica »Tetrarch« v dogovorjenem času ni vrnila na svoje oporišče. Zato jo je smatrati skupno z vso posadko za izgubljeno. »Tetrarch« so uvrstili v angleško pomorsko brodograje šele to leto. Podmornica je izpodirvala 1575 ton vev. Oborožena je bila s topom kalibra 102 mm, z dvema strojnima in šestimi 533 mm cevimi za torpeda. Na vodni površini je znašala njena brzina po 15.25 vozlov, pod vodo po 9 vozlov na uro.

Bolezen regenta Horthyja

Budimpešta, 15. dec. s. O zdravstvenem stanju regenta Horthyja je bil izdan zdravniški buletin, ki pravi, da je imel regent zadnje dni mrzlico, zdravnik pa niso v skrbeh za njegovo zdravstveno stanje. Včeraj se je v splošnem zboljšalo. Regent bo moral ostati še nekaj dni v postelji.

Letalske operacije na ruski fronti

Bombe na čete in vlake med Doncem in Donom, na srednjem odseku pri Volhovu in ob murmanski železnici — Na več krajih odbiti napadi

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 16. dec. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo večerj naslednje poročilo:

Na vzhodu so bili na več mestih odbiti sovražni napadi z močnimi izgubami naših sil. Letala so uspešno napadala sovražnikova zbirališča ob kolenu Donca, kakor tudi železniške vlake med Doncem in Donem. Močne sile bojnih in strmoglavnih letal so prizadele ob zaščiti lovcem uničenju udarce sovjetskim zbirališčem oklopnih vozil in oskrbovalnim kolonom v srednjem odseku fronte. Sovražnik je utrpel pri tem posebno občutne izgube težkega orožja in prevoznih sredstev. Tudi v odseku pri Volhovu in ob Murmanski železnici so bili napadi letalskega orožja uspešni.

Zaščitne ladje vojne mornarice so poškodovale na Egejskem morju z vodnimi bombami angleško podmornice, s katere izgubo se more računati.

V severni Afriki so bili odbiti obnovljeni angleški napadi. Nemški in italijanski od-

delki strmoglavcev so zadeli z bombami težkega kalibra sovražnikove kolone in topniške postojanke južnozapadno od Tobruka. Na nekem letalskem oporišču so nemška bojna letala zažgala skladišča goriva.

Mornariško topništvo je sestrelilo ob atlantski obali dve angleški vojni letali.

S finskega bojišča

Helsinki, 16. dec. s. V zadnjih 24 urah je sovražna pehota razvila živahno delovanje na Karelski ožini. Finsko protitankovsko topništvo in močnjari pa so močno reagirali in dosegli znatne uspehe. Preko Svira je skušalo prodreti nekaj sovražnih patrol, a jih je finsko topništvo razpršilo. Finska pehota je razpršila tudi neki sovjetski bataljon. Finsko topništvo je razdejal p sloopje v katerem je bil neki sovjetski štab. Na jugu vzhodne Karelije je bil oddelek sovražnika odbit. Na drugih odsekih tega bojišča so se položaji ni spreminili.

vizije »Torino« general Ugo Decarolis. Zadeli so ga strelji iz stropnic.

Včeraj so se vse sile italijanskega ekspedicijskega zbora v Rusiji razvrstile na izvojevani črti. Na ta način je bila zaključena nova faza ofenzive, ki jo je italijanski ekspedicijski zbor pričel v jutru dne 6. t. m., v največjih vremenskih prilikah. Ofenzivni manever, ki se je začel pred 8 dnevi, se lahko smatra za zaključeno z zavzetjem neke železniške postaje in treh utrjenih postojank. Največ uspehov so dosegle čete divizije Torino in Pasubio, ki so prodirale vzporedno. Po dveh dneh srčitih borb je sovražnik prešel v defenzivo. Ko je sovražnik spoznal, da izgublja svoje položaje, je vrgel na bojišče skupine konjenice. Eskadron za eskadronom je pošiljal v borbo, toda brez uspeha. Dva eskadrona sta bila pri tem popolnoma uničena.

Ob zaključku ofenzivnih operacij ekspedicijskega zbora na vzhodu

Z vzhodne fronte, 16. dec. s. Sovražnik ni še nikoli uporabil tako številne konjenice proti našim četam kakor te dni. Njegov uspeh pa ni bil zadovoljiv. Tudi ti napadi so bili kakor vsi prejšnji odbiti in od delki ekspedicijskega zbora so napredovali do neke železniške postaje. Istočasno je napredovala tudi neka druga kolona. Na ta način so italijanske čete kljub blatu in megli, ki je ovirala topništvo, dosegle znatne uspehe. Prodirle so kakih 10 km med sovražne položaje na obrežnem in zelo obljudenem ozemlju. Zavzeta železniška proga bo zelo koristila pri nadaljnjem razvoju akcij.

Vse čete pehotne divizije »Torino«, katerim so se pridružili nekateri oddelki divizije »Pasubio«, so se borile z običajno hrabrostjo. V srčitih spopadih je na čelu svojih pešcev junaško padel poveljnik di-

Konferenca trojne zveze v Berlinu

Ribbentrop, veleposlanika Alfieri in Ošima ter Keitel in strokovnjaki so razpravljali o problemih, nastalih zaradi razširjenja vojne

Berlin, 16. dec. s. Pod vodstvom zunanjega ministra von Ribbentropa so se večerj sestali zastopniki velikih sil, ki so sklenile trojno zvezo. Na posebni konferenci so razpravljali o trajnem sodelovanju vseh treh sil glede na nova vprašanja, ki so se pojavila spriču končne vojne z Anglijo in Ameriko. Na konferenci je Italijo zastopal veleposlanik Alfieri, Japonsko pa veleposlanik Ošima. Na nemški strani so na njej sodelovali poleg Ribbentropa, veliki admiral Raeder, maršal Keitel in državni podtajnik letalskega ministrstva maršal Milch. Konferenca se so končno udeležili tudi člani posameznih komisij, kakor jih določa trojni pakt.

V imenu nemške vlade je von Ribbentrop v svojem otvoritvenem govoru pozdravil zastopnike obeh zaveznških velesil in je nato

podal že obsežen ekspoze o položaju, kakor je nastal spriču dogodkov zadnjih dni. Obelžil je probleme političnega, vojaškega in gospodarskega značaja, ki jih je treba rešiti, in opozoril na pomen tesnega sodelovanja vseh treh velesil za doseg skupnega smotra, končne zmage. Nato je govoril maršal Keitel, ki je v imenu nemške vojske pozdravil vojsko kot novo zaveznico in nato izrazil svoje občudovanje spriču velikih uspehov, ki so jih dosegle japonske oborožene sile na Tihem oceanu. Nazadnje sta govorila veleposlanik Alfieri in Ošima, ki sta razložila stališči svojih vlad glede nastalih problemov in poudarila, da se njuni stališči povsem skladata s stališčem nemške države. Podrobno je bil nato določen načrt za rešitev nastalih novih nalog.

Novi proračun ljubljanske občine

je bil na včerajšnji seji mestnega sveta ljubljanskega soglasno sprejet

Ljubljana, 16. decembra. Včeraj popoldne ob 16 je župan dr. J. Alesič otvoril proračunsko sejo mestnega sveta ljubljanskega. G. župan je pred poročilom finančnega odbora o proračunu navgoril mestni svet takole:

Visoki mestni svet!
Po zadnji naši seji jih je več umrlo v našem mestu ter se med njimi spominjam za ljubljano najbolj zaslužnih. Dne 1. decembra je umrl predsednik Združenja trgovcev Viktor Meden, res vreden predstavnik slovenske trgovine in gospodarstva. S svojimi podjetnostjo se je uveljavil v denarnih zavodih in je požrtovalno sodeloval v ožjem odboru za zimsko pomoč kot blaginjo. Svoje plemenito srce je pokazal tako tudi s sodelovanjem z mestno upravo na socialnem polju.

Dne 7. decembra je pa umrl popokojni zvonarski mojster Karel Krusič, ki je 53 let zvesto služil istemu podjetju ter na stotine zvonov po vsej naši domovini označil njegovo mojstrsko delo. Za nad polstoletno vestno službovanje in požrtovalno delovanje v raznih organizacijah mu je ljubljanski mestni svet leta 1931. podelil meščanstvo.

V počastitev spomina obeh umrlih zaslužnih ljubljancov so občinski svetniki poslušali stoji in jima vzklizni: »Slava!»

Uvodne besede k proračunu

K proračunski razpravi je g. župan sprejel nekaj uvodnih besed o glavnih načelih, po katerih so bili sestavljeni osnutki proračunov za leto 1942.

V zadnjih šestih letih, odkar upravljamo mestno občino, je dejal župan, smo imeli zelo različne proračune. Vsi so pa odražali razmere v posameznih letih. Tako je tudi proračun za leto 1942 jasna slika svoje dobe.

Pri sestavljanju proračuna smo imeli pred očmi dvoje: da delo mestne občine ne bo obstalo in ne zaostalo v škodo prebivalstva, in pa da gledamo tudi za zboljšanje razmer delavstva in mestnega službenstva, kolikor pač zmora naš davkoplačevalec.

Za izpolnitev teh zahtev bi potrebovali vsaj 10.000.000 lir več, kar bi zahtevalo zvišanje mestnih določil za 300%. Ljubljanci ne sami zavajajo, da takih obremenitev ne zmoro, tega pa ne dopuščajo tudi predpisi, zlasti zaščita najemnikov.

Pač pa smo sli do skrajnih meja zmogljivosti davkoplačevcev ter določili za napredovanje in povišanje prejemkov uradništva in za zvišanje delavskih mezd skupaj 4.500.000 lir ter smo tako ustregli vsaj do polovice vsem željam.

Morali smo pa upoštevati tudi bodo najširših slojev, ki naraščajo dne od dne ter slabji gospodarsko stanje vsega mesta. Zato smo bili primorani socialni proračun zvišati za 35%, da pomagamo revnim v najhujši sili.

Mestna občina je pa največji konzument v Ljubljani in zato druginjo najbolj občutljiva. Med najtežjimi vprašanji naših gospodinjstev je kurjava in tudi v proračunu imamo stroške za kurjavo zelo zvišane. Uradništvo mora imeti vse potrebne pisarniške potrebnosti, ki so se tudi podražile.

Županova zahvala in čestitke

Dne 6. decembra, je nadaljeval gospod župan, smo osnutki proračuna razgrnili javnosti po zakonu za pr. dni. Vendar pa tudi naslednje dni nismo dobili prav nobene pripombe niti pritožbe k proračunskemu osnutku, kar se je zgodilo prvič v zadnjih šestih letih.

Srce mi narekuje zahvalno zlasti vsem davkoplačevalem, ki nosijo težka bremena ter so navzlic temu sprejeli naše predloge brez pomislekov. V tem vidim splošno uvidenost, da se skušamo prilagoditi razmeram in omejitji svoje zahteve, da bomo brez hujših nezdoljivih pričakovanj redne razmere mirnih časov in naglega napreda. Ako primerjamo žrtve in omejitve ljubljane z žrtvami in katastrofami premožnih drugih mest v današnjih vojnih razmerah, bomo videli, da naše žrtve niso tako velike ter vsaj lažje znosljive kot drugod.

S to zavestjo se ljubljana pripravila na skromno praznovanje božičnih praznikov.

Revno dete v jamicah nas bo spet opominjal, ki se želi dočkati velikih praznik miru. S to željo voščim vsej ljubljani in vam, dragi tovariši, blagoslovljen božič in srečno novo leto.

Tolmačenje in sprejetje proračuna

Sledilo je poročilo mestnega svetnika dr. Ažmana o proračunu mestne uprave za leto 1942. Poročevalec je kratko tolmačil sedmi proračun sedanje občinske uprave, ki je za 11% višji od lanskega, da si je draginja narasla za več kakor 70%. Poročevalec je navedel, da je finančni odbor na zadnji seji pretekli petek povišal proračun še za dva milijona lir, za res nujne izdatke in sicer za mlečno akcijo, za Rdeči križ in za povišanje delavskih mezd. Kritike za to povišanje bo mestna občina dobila v popravljeni trošarinski in uvozni tarifi.

Po kratkem tolmačenju proračuna mestne uprave je prišel na vrsto proračun mestnih podjetij za leto 1942 in se ti proračuni v vsakem mestnem podjetju sami uravnovešajo ter so za skoraj 11% višji od lanskega. Na kratko je poročevalec omenil tudi glavne podatke v specialnih proračunih mestne občine, to so proračuni raznih fondov. Končno je prebral najvažnejše spremembe v pravilniku o izvrševanju proračuna mestne občine za leto 1942. Predvsem je poudaril, da je treba po novem pravilniku nabave za nad 20.000 lir javno razpisati. Na novo je določeno tudi po pravilniku, kdo se smatra za člana družine mestnega službenca in pod kakšnimi pogoji sme več članov iz družine mestnega službenca biti zaposlenih v mestni službi.

Vsi proračuni so bili soglasno sprejeti, na kar je poročevalec poročal o nekaterih tekočih zadevah trošarinskega odbora. Javni seji, katero je župan ob 20. zaključil, je sledila tajna.

O novem proračunu smo poročali že danes teden.

vega in Jurčičeva romana »Rokovnjači« v režiji prof. Sesta. To delo, ki je bilo napisano pred 42 leti, je postalo popularno po vseh slovenskih odrih, doma in v inozemstvu, kjer živijo naši priseljenci. Snov obravnava zgodbo iz življenja Rokovnjačev, razbojnikov, ki so živeli v Kamniških planinah ter prikazuje usodo rokovnjaškega poglavarja Nandeta, ki ga boigral Gregorin. Opozorjamo, da bo prva predstava izven abonmaja.

OPERA

Turek, 16. dec. Zaprt. (Generalka.) Sreda, 17. dec. ob 17. Prodana neveta. Red Premierski.

Gospa Ivanka Ribičeva, ki je žela v letošnji sezoni velik uspeh v »Rigolettu« in »Netopirju«, bo nastopila v teku tekočega tedna v Puccinijevi »La Boheme« kot Mi-

mi. Pred nekaj leti smo imeli že priložnost spoznati jo v tej vlogi, zato bo njen letošnji nastop v njej tem zanimivejši, ker je ta marljiva pevka pokazala v zadnji sezoni pevsko in igralsko razveseljev razvoj.

V sredo bo letošnja prva uprizaritev na novo naštrnjane opere »Prodana neveta«, ki jo je komponiral V. Smetana. Besedilo za to komično opero je napravil K. Sabina. Krstina predstava je bila l. 1866. v Pragi. Ta mikavna komična opera si je osvojila s svojo cvetočo melodiko in sočno instrumentacijo vse svetovne odre. Smetano odlikuje v muzikalnem pogledu izredno tehnično znanje. »Prodani neveta« dajejo svojevrstnost folklorni motivi. Letošnja uprizaritev bo dirigiral D. Zebre, na novo jo je režiral C. Debevec, novo koreografijo je napravil Ing. Golovin.

Otvoritev lutkovnega gledališča GILL

Ljubljana, 15. decembra.

Ljubljanski šolski otroci so doživeli večeraj nepričakovano veselo iznenadenje. GILL jih je povabila v stalno lutkovno gledališče, ki ga je uredilo Zvezno poveljstvo GILL v belgi unionski dvorani. Za otroke je bilo to prijetno presenečenje pa tudi posebna čast, ker so lutkovno gledališče prav včeraj šele otvorili.

Gledališka oprema je bila po zaslugi zveznega poveljstva GILL popolnoma prenovljena, ker je sprčo znanih dolgoletnih čestega premeščanja znatno trpel. Izdatki za obnovno in stalno ureditev odra so bili sprčo tega precejšnji. Gledališče bo odselej lahko redno služilo v zabavo mestnim otrokom.

S pomočjo nekaj tehnikov in umetnikov je bilo mogče v prav kratkem času poskrbeti tudi za posebno delavnico, in za pripravo prve predstave, splošno znane Grimmove pripovedke »Janko in Metka«. Prilni krajevni sodniki so v skladu z rokom, ki ga je odredilo zvezno poveljstvo za otvoritev gledališča, v zadnjih dneh zelo pospešili svoje delo. V nagrado jim je bilo izredno veselje otrok od prvi predstavi.

Na ta način je zvezno poveljstvo GILL, ki ne skrbi le za fizično, marveč tudi za duševno vzgojo otrok, posebej pa še za njihovo zabavo, pričelo delovati tudi na novem področju otrokom v korist. Predvsem pa bodo deležni takih zabav otroci iz revnejših družin, ki za zabavo ne najdejo drugih prilik.

Zvezni podpoveljnik prof. Cassani, ki je zanje dni osebno nadziral delo, se je udeležil otvoritvene predstave s svojo gospo in hčerkami. Sprčo tega je imela predstava še poseben pririsen družinski značaj, ki je postal sprčo veselja otroških gledalcev od odmora do odmora še intimnejši. Zvezni podpoveljnik je otroke tudi pozdravil v

imenu Visokega komisarja Zveznega poveljstva GILL in opozoril na okoliščino, da se je komaj nekaj dni po Miklavžu in po pričetu delovanja šolskih kuhinj ustanovila nova ustanova po zaslugi njegovih organizacijskih sposobnosti, predvsem pa zaradi tega, ker hoče pomagati mladeži. Nova ustanova, ki bo nadaljevala svoje delo in se v še večji meri razvila ter pozneje razširila tudi na ostalo pokrajino, bo v prilog otrokom, predvsem pa onim, ki so vpisani v GILL in ki bodo lahko smatrali majhno gledališče za svojo stvar. Zvezni podpoveljnik je svoj govor zaključil s otvoritveno izjavo, ki jo je podal v imenu zveznega poveljstva.

Sledila je predstava, pri kateri so bili posebno angažirani ga. Mlekuž-Pugljeva, g. Novak, inž. Trtnik in še nekateri drugi gostovoljni sodniki. Ga. Mlekuževa je tudi preskrbela za novo obdelavo Grimmove pripovedke, ki jo je prilagodila za lutkovno predstavo. Poenostavila je delce in vključila vanj celo vrsto posebno sugestivnih in privlačnih motivov. Vse tri scene, koča revnih gozdarjev, gozd in koča čarovnice, so bile urejene zelo okusno in z velikim čutom za dekoracijo. Poseben vtis je na otroke napravil ples živali in gob ob spremljavi instrumentov na lok in pihal ter poslednje dejanje, v katerem je čarovnica opravila svoje vražje magije sredi bliskov in gremenja.

Lepa Grimmova pripovedka je bila s svojim Jankom in Metko otrokom v veliko zabavo, tako da ob zaključku niso štedili z živahnim ploskanjem.

Pobuda Zveznega poveljstva GILL je že v pričetku dosegla izreden uspeh. Izvala je veliko zanimanje med otroki, ki imajo za lutkovne predstave od nekdanj posebnosti. Gotovo bo predstava doživela še mnogo uspehov.

Sodba v tržaškem procesu

Štirje izmed na smrt obsojenih pomiloščeni na dosmrtno ječo

Trst, 15. decembra. Nedeljska razprava pred posebnim sodiščem proti 60 obtožencem zaradi atentatov proti edinstvi in integriteti države s terorističnimi dejanji, se je zaključila s sodbo. Dvorana se je že pred 9. uro napolnila z občinstvom. Pred sodno pairo je ogromna množica dolgo čakala na konec razprave.

Predsednik posebnega sodišča za zaščito države Ekske, Tringali Casanuova je po otvoritvi razprave vprašal branilce in obtožence, ali imajo še kaj pripomniti, potem je pa dal besedo nekaterim obtožencem, ki so zatrjevali svojo nedolžnost. Nato je sodišče odšlo v posvetovalnico. V sodno dvorano so med tem, ko se je pričakovala sodba, prišli razni zastopniki oblasti, oficirji in visoki uradniki. Navzoči so bili med drugim tudi poveljnik krajevine obrambe general Corte, general milice Borghi, zastopnik prefekta zvezni tajnik in drugi hierarhi. Ob 12.35 so privedli 60 obtožencev zopet v dvorano. Nekateri obtoženci so bili videti potrti. Eden izmed njih, ki mu je pretila smrtna kazen, je bil videti popolnoma srtr. Ob 12.45 se je sodni zbor posebnega sodišča vrnil v dvorano. Občinstvo je vstalo in z dvignjeno roko po rimsko pozdravilo. Predsednik sodišča je prečital sledečo sodbo sodišča:

V imenu Veličanstva Viktorja Emanuela III. po milosti božji in volji naroda Kralja Italije in Albanije ter Cesarja Etiopije, proglašajo sodišče sprčo pristojnih zakonških odelov za popolnoma opršene zaradi pomanjkanja dokazov Leonarda Rudolfa, Jesaja Kosa, Radivoja Robiča, Antona Bahiča.

Deloma so bili oproščeni v nekaterih točkah obtožnice Edvard Belušič, Franc Tončič in Ferdinand Budin.

V smislu zakonskih odredb je bila kazen zmanjšana Alojzu Budinu, Zidarču, Abram. Uščič, Dominiku, Gasperju, Posarellu, Vati, Škerlu, Semeku, Slugi, Dolencu, Postojni, Brovesu, Rejcu, Prezlju, Bižaju, Copiču, Klaviru, Tuti, Duicu in Zorniku.

Na sledeče enotne kazni so bili obsojeni: Caramore Oskar na poldrugo leto vojaškega zapora.

Belušič, Besedanjak in Zidarč na 6 let ječe.

Budin na 7 let ječe.

Urbančič na 8 let ječe.

Stefančič in Danjelij na 10 let ječe.

Pahor, Cok, Udovič, Stančič in Mankoč na 12 let ječe.

Šturm na 12 let ječe in 20.000 lir globe.

Kosovel, Lovrenčič, Slavič, Božič, Vretnec in Vuk na 15 let ječe.

Tončič in Zol na 16 let ječe, Sošič na 24 let ječe in 20.000 lir globe.

Ujčič, Štiligoj, Budin, Abram, Uršič, Dominik, Gasper, Posarelli, Vata, Škerlj, Semek, Sluga, Dolenc, Postojna, Broves, Rejc, Prezlj, Bižaj, Copič, Klavira, Tuta, Duje in Zornik na 30 let ječe.

Na smrt so bili obsojeni: dr. Leopold Cermelj, Viktor Bobek, dr. Anton Šeška, Ivan Ivančič, Franc Kaus, Simon Kos, dr. Teodor Sardot, Ivan Vahnal in Josip Tomatič.

Manifestacija se je v močnem pohodu že nadaljevala po mestnih ulicah. Po zaključni razpravi v procesu proti slovenskim teroristom je predsednik sodišča Tringali Casanuova najprej sprejel branilce. V imenu branilcev je predsednika pozdravil v imenu vseh odvetnikov, odvetnik Turola. Predsednik se je zahvalil za pozdrave in se izjavil, da so branilci storili popolnoma svojo dolžnost. Takoj nato je predsednik sodišča sprejel novinarje katerim se je zahvalil za vestno poročanje v teku razprave.

Pomiloščitev štirih na smrt obsojenih obtožencev

Trst, 16. decembra.

Vsi na smrt obsojeni so vložili prošnje za pomiloščitev. Smrtna kazen je bila bila spremenjena na dosmrtno ječo

dr. Leopoldu Cermelju, dr. Antonu Šeški, Francetu Kavsu

dr. Teodorju Sardotu.

Komunistični teroristi Viktor Bobek, Josip Tomatič, Simon Kavsi, Ivan Ivančič in Ivan Vahnal niso bili pomiloščeni in so bili davi v nekem kraju blizu Trsta usmrčeni.

Tarifa za avtoizvoške

Visoki komisar za ljubljansko pokrajino odreja na podstavi kr. ukaza z dne 3. maja 1941 XIX št. 291 in smatrajoč za potrebno, da se določijo tarifa za avtoizvoške:

Cl. 1. Odobruje se naslednja tarifa za avtoizvoške v ljubljanski pokrajini:

za prvih 500 metrov vožnje 3.50

za vsakih naslednjih 100 metrov < 0.39

za vsaki 2 minuti postanka < 0.35

za prevoz prtljage < 1.90

za prevoz psa < 1.90

Za vožnje izven mestnih meja se zaračuna po 3 lire za kilometer.

Tarifa mora biti izveščena na dobro vidnem mestu v avtomobilih.

Cl. 2. Avtoizvoški, ki ne bi izvesili tarife, ki bi zahtevali višje cene od tarifnih cen ali ki ne bi uporabljali taksametrov ali bi namerno predrugačili njegovo delovanje ali štetje, se kaznujejo v denarju do 2000 lir, v hujših primerih pa z odvzemanjem prometnega dovolila.

Cl. 3. Ta naredba stopi v veljavo v objavo v Službenem listu za ljubljansko pokrajino.

Visoki komisar Emilio Graziosi

Sportni pregled

Kako se igra hokej na travi

Zaupnik CONIa je dal pobudo za sestanek tistih, ki se zanimajo za zanimivo sportno igro na travi. Sestanek bo danes popoldne v njegovih prostorih na Tyrševi cesti 1a, II. nadstropje ob 18.30 in tako bomo tudi pri nas počasi začeli gojiti to sportno panogo, ki ima v drugih deželah že dolgo časa vnete pristaše.

Med našimi prijatelji sporta je sedaj še malo takih, ki bi poznali pravila hokeja na travi, saj ga nismo dosegli nikjer gojili. Zato naj na kratko opišemo igranje in pravila igre.

Hokejska igra je močno podobna nogometni. Kakor pove že ime se igra na travnatem igrišču. Vaako moštvo sestavlja 11 igralcev, ki poganjajo s hokejskimi palicami (kos na koncu zakrivljenega lesa, jesenovina z gumijastimi vložki) s usmjem preplečeno plutovinasto žogo. Pri tem je prepovedano ustavljanje žoge s roko ali z nogo. Smoter vsakega metva je, da spravi žogo v nasprotnikova vrata. Igra se dva-

krat po 30 minut. Igrišče je 90 m dolgo in 50 do 55 metrov široko. Sredi vsake širinske stranice stoji vrata, ki so 3.60 metra široka in 2.10 metra visoka. Pred vrati je začrtan strelni krog s polmerom 13.5 metra in le iz tega kroga je dovoljeno ustreliti na gol. Igra se začneja z začetnim udarcem od srednje rče. Če odleti žoga iz igrišča čez dolžinsko mejno črto, jo spravi nazaj v igro igralce metva, ki se žoge ni dotaknilo zadnje. Če pa prekorači žoga širinsko črto in jo je poglno ven napadajoče moštvo, sledi strel z 22.5 metrske črte. V nasprotnem primeru pa sledi udarec iz kota. Ko je dosežen gol, se začneja igra znova s sredine igrišča.

Kakor je razvidno so pravila močno podobna pravilom nogometne igre in zato gledalci tudi pri nas ne bodo imeli večjih težav za njeno razumevanje in za zasledovanje njenega poteka. Tako bomo že v kratkem začeli z novo sportno panogo, ki bo morda imela več sreče kot ga ima zadnje čase pri nas nogomet, za katerega so nekateri že prišli do spoznanja, da Slovencem ne prija prav posebno.

Glas o nogometaših iz Južne Amerike

Naše znanje o sportu v Južni Ameriki je le v malo kateri panogi obsebnje. Še v nekdajših dobrih časih, ko so vesti hitreje letele preko oceana, smo trinejše podalke o južnoameriških sportnikih dobivali le ob izjemnih prilikah, kakor na pr. med ob času olimpijad ali med gostovanjem kakšnega evropskega nogometnega kluba pod tropskim soncem. Da pa so Južni Američani (Urugvajci, Argentinci in Braziljanci) iz vrstnih nogometaših, smo vedeli po njihovih uspehih in vseh mednarodnih prireditvah. Kakor kaže, sport tudi v sedanjih časih dobro uspeva v Južni Ameriki, ki vsaj doslej še ni občutila neposredno vojnih težav.

Neko poročilo pripoveduje o nogometnem prvenstvu v Braziliji. V vodstvu je trenutno Fluminense, ki ima vse izgleda, da bo končni zmagovalec. Njemu sledijo klubi zelo pestrih imen: Flamengo, Botafogo, Vasco da Gama, Bangu in Mundeseira.

Drugo poročilo govori o gostovanju argentinskih nogometnih moštev v Čilu in Boliviji. San Lorenzo iz Almagre je premagal v Santiagu moštvo čilenskega prvača Kola-Kola 3:1. V Valparaisu pa je z 2:1 porazil moštvo Wanderersa. Drugo argentinsko moštvo kluba Independente je gostovalo v Boliviji. V La Pazu je nastopilo proti Strongestu in med velikim navdušenjem domačega gledalstva izgubilo 3:1.

Naše gledališče

DRAMA

Turek, 16. dec. ob 17.30 Dom. Red Turek. Sreda, 17. dec. ob 17.30 Bog z vami, mlada leta! Red Sreda.

V svoj štiriideski drami »Dom« je opisal naš domači pisatelj Janez Jalen dramo ljudi, ki žive na kmečkem gruntu tik pred njegovim pradedom. Ta, v kmečkem življenju postaja zgodba, daje sliko o odrejujučih ljudi do rodne grude, ki končno zmagata. Jedrnat jezik verno podaja značaj naših ljudi ter globoko dojmljivo zajeta zgodba, tvorijo celoto, ki jo velja videti. Igrali bodo: Marija Vera, Gregorin. Presetnik, Danilova, Simičeva, Tiran, Bratina, Mileva Bolzar-Ukmarijeva, Drenovec, Milan Škrbinšek Nakrst, Plut, Brezigar, Orel, Remčeva, J. Boltarjeva. Režiser M. Škrbinšek.

Zelo priročna in obenem humorna zgodba je italijanska sodbna veseliga Camasina in Oxilia »Bog z vami, mlada leta!«

V njej sta opisala dramatika spretno opazovano skupino mladih študentov in njihovih deklet, ter zgodbe iz njihovega življenja, v katerih se menjavajo resni prizori z veselimi in nudijo gledalcem prav prijeten večer. V glavnih vlogah: Anka Levarjeva in Kralj Režiser prof. Šest.

V izbrski bo prišla po dolgih letih na naš oder Govekarjeva dramskičinja Kerestelj-

Kaznovani trgovci

Ljubljana, 16. decembra.

Tržno nadzorstvo oddelek Kraljeve Kvesture je v preteklih dneh kaznoval z globo sledeče trgovce in obrtnike, ker niso razobesili cenika: Lovšin Amalija, Mlekutina, Strosmayerjeva 14, Štiligoj Antonija, knjigarna, Franciškanska 3, Marolt Marija, prodaja zelenjave, Kletce 12, Sorsak Anton, prodaja zelenjave, Resljeva 16, Porič Franc, prodaja zelenjave, Velika Colnarska 10, Lovše Franciška, prodaja zelenjave, Dobrunje 23, Zidarčij Franciška, prodaja sadja, Stozice 10, Lauter Albina, manufaktura, Sv. Petra 42, Vehovec Ivana, manufaktura, Kongresni trg 4, Zaižigajev Teodor, spicerija, Miklošičeva 11, Pisk Marija, gostilna, Tyrševa 41, Soklič Franc, gostilna, Breg 20, Paškulin Peter, prodaja živil, Stari trg 21, Traun Pavla, pletenine, Mestni trg 14, Martinc Franciška, mlekar- na, Tyrševa 17.

Zaradi prodajanja po pretiranih cenah so bili ovdani sodni oblasti: Levčič Ivan, Frankopanska 11, Menart Ivan, prodaja sadja, Zidovska 2, Vrhov Josipina, prodaja sadja in zelenjave, Velika Loka 9, Čemnik Marijana, prodaja zelenjave, Matene 27, Petrič Franc, prodaja sadja, Zaloška 3, Požar Josipina, zasebnica, Zabajek 6, Avčič Terezija, prodaja zelenjave, Dobrunje 21, Peterca Ana, prodaja zelenjave, Dobrunje 25, Mračič Danijela, Gornjsotvska 3, p. 2, Brusnikin Nikola, Pod Turnom 4, in Zu-

pančič Neža, spicerija, Cesta v Rožno otolino 11.

Razen ovdane sodni oblasti je Visoki Komisar odredil zatvoritev obrata Franca Martina za 10 dni in mora v tem času plačati svoje nastavnice.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Turek, 16. decembra: Albina, Evzebj, Adelajda

DANASNE PRIREDITVE

Kino Matica: Tajna ljubezen

Kino Sloga: Štirje pari se ženijo

Kino Union: Dva milijona za en smehljaj

Razstava umetniške trojke Debenjak - Jakac - Mihelič v Jekloplečevem paviljonu, odprta od 9.30 do 18.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 43; Trnkoczy ded., Mestni trg 4; Ustar, Šenlurburgra ulica 7.

KAZEN

Mala Jerica je bila prvič na koncertu na katerem je pela tudi njena mati. Po povratku domov jo vpraša oče: — No, Jerica, kako je bilo na koncertu? Ali je mamica lepa pelala?

— Kaj še, očka. Ko je končala, so jeli ljudje kričati in ploskati, da je morala še enkrat nastopiti.

Obračun tramvajskega podjetja

V lanskem poslovnem letu je bilo prodanih voznih listkov za 13.2 milijona din — Samo za obresti posojil plačuje nad dva milijona dinarjev

Ljubljana, 16. decembra. Tramvajsko podjetje ni sicer med najstarejšimi ljubljanskimi občinskimi podjetji, na vsak način pa je med tistimi, ki se meščani zanj najbolj zanimajo. Tramvaj je postal nepogrešljiv sestavni del našega mestnega življenja in si Ljubljane brez tramvaja skoro ne moremo predstavljati.

Le prav majhna je skupina takih, ki svoje nezadovoljstvo s tramvajem postavljajo na drugačne, rekli bi neosebne osnovne. Ko si je zadnja leta tramvajsko podjetje prizadevalo, da bi vozno mrežo čim bolj razširilo, so se tu pa tam oglašali tudi taki, ki so zagovarjali misel popolne opustitve tramvaja, češ da se je tramvaj z njegim razvojem motornega prometa že močnejšo preživel. V podobnosti teh argumentov, ki nedvomno imajo nekaj zase, se tu ne moremo spuščati. Njihovim težnjam sedaj časi, ko se na vseh koncih in krajih stremi za čim večjo štednjo bencina in se o- ra zato omejevati tudi avtobusni promet v večjih mestih, vsekakor niso naklonjeni.

Zagovorniki tramvaja so zatorej zaenkrat močno na boljšem, čeprav jih, kakor pri nas mestno občino, močnejšo težijo razne finančne skrbi. Računski sklep mestne občine ljubljanske za leto 1940/41 prinaša zanimive podatke, kako je tramvajsko društvo poslovalo v poslovnem letu, ki se je končalo letos 31. marca. V obvestilu javnosti navajamo nekaj podrobnosti, pri čemer smo nekatere podatke črpali tudi iz proračunskih predlogov za leto 1940/41 in za leto 1941, ki se bo kakor znano končalo že konec tega meseca.

214 uslužbencev

Tramvajsko podjetje je v tem času zaposlovalo 6 uradnikov, 7 poduradnikov, 43 delavcev v delavnici, 139 voznikov in 208 oseb progovnega osebja. Skupno torej 208 oseb. Po proračunu za l. 1940/41 je bilo predvidenih 100.000 din za nove namestitve in iz proračuna za l. 1941 je razvidno, da se je število osebja spremenilo tako, da je bil nameščen še en uradnik in je odpadel en poduradnik, da je bilo nanovo zaposle-

nih še 10 delavcev v delavnici, da se je število voznega osebja znižalo za tri voznike in število progovnega osebja za 1. Tako se je število vseh pri tramvajem podjetju zaposlenih oseb dvignilo na 214. Veljavni proračun ni določil nobene svote za nove namestitve. Prejemki uslužbencev tramvajskega podjetja so v letu 1940/41 znašali 6.084.226,78 din, kar je za dva milijona več, kakor je bilo določeno s proračunom.

Dnevno prodanih vozni listkov za 36.230 din

Nasproti tem osebnim izdatkom so izdatki za stvarne potrebščine tramvajskega podjetja znašali 7.342.941,12 din. Proračun je odobril za 700.000 din višjo svoto. Največji izdatek je anuiteta za dolg tramvajskega podjetja. Pri Pokojninskem zavodu je znašal 31. marca letos še 28.660.442 46 din. Dolg podjetja se zelo počasi niža, kar iz 3 milijonov, ki so bili odobrjeni za anuiteto, so znašale obresti 2.160.000 din. Večje izdatke ima podjetje še v obratovanju, z davki in takami, manjše svote pa so šle za socialne davke, službeno obleko, upravne izdatke, vozne listke, zavarovalnine, oglednine za nezdgo in drugo.

V postavkah dohodkov mestnega zaklada izkazuje tramvajsko podjetje svoto 13.427.167,90 din. Glavni dohodek so predvsem prodani vozni listki. V času od 31. marca 1940 do 31. marca 1941 je bilo prodanih skupno za 13.224.074,75 din, ali povprečno za 36.230 din dnevno. Izkaznice so vrgle 11.799,25 din, najemnine 7.200 din in reklama 7.510 din. V računu izgube in dobička dopolnjuje svoto še prenos iz rezerve za odpis investicij in poslovnih izgub v znesku 176.583,90 din.

Čista imovina le 3,6 milijona din

V pregledu imovine izkazuje tramvajsko podjetje razen gotovine in vlog v denarnih zavodih naslednje važnejše postavke: nepremičnin kot so zemljišče za remizo, remiza in upravno poslopje stavba in instalacija v podstalci posejude tramvajskega podjetja v vrednosti 5.337.332,53 din,

tramvajske proge so vredne 27.476.921,33 din in inventar premičnin 8.940.954,36 din. Zaloga blaga je bila vredna 1.578.878,04 din. Skupno je znašala vrednost aktiv 45.468.716,06 din. Med pasivi je dolg pri Pokojninskem zavodu, ki smo ga omenili že zgoraj. Razen tega dolguje podjetje še raznim upnikom 13.186.094,38 din. Skupno znašajo pasiva 41.846.536,84 din. Po tem računu znaša čista imovina 3.622.179,22 din.

Dosedanje investicije skoro 50 milijonov dinarjev

V bilanci tvorijo aktivno stran gotovina 490.150,23 din, stare in nove investicije 49.590.064,90 din, vloge pri denarnih zavodih 1.165.237 din, pokojninski fond uslužbencev tramvajskega podjetja 3.672.610,33 din, dolžniki 302.663,81, zaloga olaga 1.578.878,04 din in še postavka transformirane računa 186.578,76 din. Med pasivi je glavnicna 300.000 din, pokojninski fond, kakor na aktivni strani, posojilo pri Pokojninskem zavodu, upniki v znesku 13.144.996,38 din, rezerve za odpis investicij in poslovnih izgub 3.322.179,22 din in račun amortizacijskih odpisov investicij 7.834.856,68 din. Zaključuje pasivno stran bilance transformirani račun v znesku 41.698 din.

Končno je treba še omeniti, da je mestni sklad iz svojih proračunskih sredstev prispeval tramvajskemu podjetju 2.144.464 din.

Pokojninski fond uslužbencev

Uslužbeni tramvajskega podjetja imajo tudi svoj poseben pokojninski fond, ki je 31. marca dosegel 3.672.610,33 din. Aktivne postavke so zemljišče v Zgornji Siski, naložba pri Pokojninskem zavodu za nameščenje in dolg pri Splošni maloletniški družbi, ki znaša 3.072.777,97 din, ter manjši znesek pri nameščenih. Fond je pretako poslovno leto izplačal za pokojnine 531.374,50 din, pokojninski prispevki pa so znašali 410.007,50 din.

in od tega je izplačala 10% dividendo. Iz 422 sond je pridobila ta družba lani 634.783 ton sirovega olja (predlanskim 732.875) in v dveh lastnih rafinerijah je predelala 596.741 ton (predlanskim 666.539). Na izvozu rumunske nafte omedlo petroleja je bila ta družba udeležena s 311.452 tonami ali 8,9%.

Družba Concordia z delniškimi kapitalom ene milijarde in tujimi sredstvi 2 milijard lejev je izkazala za leto 1940 čistga dobička 184.000.000. Družba je pridobila lani 744.202 tony sirovega olja, predlanskim pa 824.445. Lastne rafinerije so predelale 309.888 ton (942.840) izvoženega je bilo pa 403.000 (756.000) ton.

Nemški filmi v Španiji

Do državljske vojne so prevladovali v Španiji ameriški filmi, ki se zdaj vedno bolj umikajo nemškim. Nemški listi vidijo tudi v tem dokaz nove orientacije vse španske filmske umetnosti in tudi okusa španskega občinstva. Od septembra 1940 do junija 1941. So imeli v Madridu 231 filmskih premier. Od teh je bilo 81 nemških, 62 ameriških, 25 španskih, 22 italijanskih, 18 francoskih, 12 angleških, 6 argentinskih in 3 mehiški filmi.

V filmskem letu 1938-39, je bilo v madridskih kinematografih na sporedu 223 filmskih premier in od teh je bilo 75 ameriških. Ameriški filmi so bili po številu na prvem mestu. V naslednjem letu je pa nastala sprememba. Ameriških filmov je bilo 77, nemških pa že 82.

Medvedja nadloga na Tirolskem

Medvedja nadloga postaja na južnem Tirolskem vedno hujša. Zlasti nevarni postajajo rjavi medvedji skupine »brenta«, ki prihajajo iz ogromnih gozdov iz gorskih krajev v doline, kjer napadajo ljudi in živino. V Raglilu so delali medvedji nekemu pastirju ovac posebno hude preglavice, ker so pogosto napadali njegovo čredo. Končno je bil pastir prisiljen preseliti svojo 300 ovac broječo čredo na druge pašnike. Medvedji so mu bili raztrgali že več ovac. V okolici kraja Molveno so raztrgali medvedje 6 ovac. Blizu Dona je raztrgal en sam medved 14 glav goveje živine in več ovac.

Bilance rumunskih petrolejskih družb

Družba Astra Romana (Koncern Royal Shell) največja rumunska petrolejska družba je pridobila lani 1.200.000 ton sirovega olja, kar pomeni v primeri s predlanskim nazadovanje za 82.000 ton. Otvorjenih je bilo osem novih sond. V lastnih rafinerijah je bilo predelane 1.200.000 ton petroleja, predlanskim pa 1.460.000 ton. Iz prebitka 408 (predlanskim 719) milijonov lej je bila na delniški kapital 2034 milijonov lej izplačana dividenda 4 in superdividenda 6% (predlanskim 14%). Na novi račun je bilo prepisanih 161 milijonov lejev.

Družba Steaua Romana z delniškimi kapitalom ene milijarde lejev je izkazala za leto 1940 prebitke 116,5 milijonov lejev,

PROKLETSTVO

DEMANTA

Roman

Pred njunimi vrati sem za hip obstal, potem sem se za odličil in potrkal.

Pickmann mi je prišel odpret.
— Ah, Colombo, moj dragi Colombo! — je vzkliknil. — Kaj je novega?

Ne da bi odgovoril sem zaklenil vrata in pomolil Pickmannu pod nos vizitko, tisto vizitko, ki mi jo je bil dal slavni detektiv Allan Dickson nekoč na waterlooškem kolodvoru. In dejal sem s svečanim glasom:

— Richard Stone — v imenu kralja vas aretiram!

XX

Razburljiv prizor

Pickmann se je prijel za stol, da bi ne padel... Hotel je izpregovoriti, pa mu je beseda zastala v grlu.

Njegova žena je pa vendarle spravila iz sebe nekaj besed.
— Colombo, dragi moj Colombo... Vidim, da se hočete šaliti... Saj dobro veste, da sva poštna žloveka.

— Richard Stone, — sem ponovil, — v imenu kralja ste aretirani!

101

Ta čas si je bil Pickmann nekoliko opomogel od silnega presenečenja.

— Najprej bi rad vedel, zakaj mi pravite Richard Stone... Pišem se Pickmann... —

— Richard Stone, — nič vam ne bo pomagalo, če še tako tajite, — sem odgovoril naglašujoč vsak zlog. — Vse mi je znano... Vi ste vlomili v Angleško banko. Spoznal sem vas takoj, ko ste se v Southamptonu vkrcali na ladjo. Imel sem v žepu vaš osebni opis, kakor tudi opis vaše priležnice.

— Pardon! — je kričnila ona. — Jaz sem Pickmannova zakonska žena.
Zdelo se mi je odveč odgovoriti ji. Položil sem levico na Pickmannovo ramo in dejal z osornim glasom:

— Pripravite se na pot!... Se prej mi pa izročite ključke svojih kovčegov.

— Evo jih, — je dejal Stone z drhtečim glasom in mi pomolil sveženj ključev.

— Dobro... Pojdite pred menoj!... In vi tudi, gospa.

— Ah, dragi moj Colombo! — je tarnala potrta zločinčeva družica.

— Nobenega Colomba ni več! — sem odgovoril osorno. — Sem Allan Dickson, detektiv. No, le pozurite se!

— To je grdo, ravnati tako z ljudmi, — je mrmrala Pickmannova.

— Še grše je pa prilastiti si tuje imetje, — sem odgovoril, zroč nepremično na njo.

— Stone je molčal. Kar je namignil svoji ženi, toda takoj sem uganil njun naklep. Hotela sta planiti name.

Nameril sem na Stonea samokres in zarohnel: — Pri najmanjšem poskusu odpora vaju ustrelim!... Pravico imam storiti to.

Stoneva sta osupnila.
— No, odprite svoje kovčege!
— Odšli smo v spalnico.

Moja bivša »prijateljca« sta bila zdaj tako preplašena, da sta se mi resnično smilila. Treba je bilo hitro in dobro urediti to zadevo.

Poslušno, z nerodnimi kretnjami, je vzel Stone iz kovčega svojo revščino, ceneno perilo brez monogramov, ki je bilo na videz še novo. Žena je sedela ta čas v naslanjaču, zakrivala si je obraz z rokami in ihtela.

Ta obup mi je šel vedno bolj k srcu in moral sem se premagovati, če sem hotel nadaljevati svojo igro. Ta dva človeka sta bila izredno prijazna z menoj, jaz sam sem ju pa podlo izdal.

Kovčegi so bili izpraznjeni... Stone se je obrnil ves potrj k meni.

— Glejte, tu ni nič, — je dejal.

— Dobro, zdaj pa še ročno prtijago.

Ženino tarnanje je postajalo vedno hujše. Stone je še vedno nepremično klečal na tleh.

— No torej, — sem dejal. — Ali ste slišali? Vašo ročno prtijago!
— Samo en ročni kovčeg imam... V njem so brezpomembne listine.

Medvedje iz skupine »brenta« so že precej degenerirani, tako da dosežejo največji med njimi težo 80 do 90 kg, dočim tehta karpatski medved 150 do 200 kg. Dolga leta so bili brentski medvedje pohlevni in le redko so prihajali iz svojih skrivališč. Hranili so se večinoma z jagodami, rastlinami in gobami, živine in človeka so se pa izogibali.

175.000 km prehodi človek v življenju

Nekdo je izračunal, koliko prehodi človek v življenju. Marsikoga bo zanimalo, koliko kilometrov prehodi človek od otroških let, ko shodi, pa do svoje smrti. Povprečno pre-

hodi človek v enem dnevu 10 km. Pri tem je seveda računana hoja po stanovanju, v poklicu itd. Pri ljudeh, ki delajo v pisarnah, je treba seveda nekaj kilometrov odšteti. Če pa računamo, da prehodi človek povprečno 10 km na dan, jih prehodi na leto 3500, a v 50 letih, kolikor se računa povprečna starost, prehodi 175.000 km. To pa pomeni, da bi lahko prišel človek petkrat okrog zemlje, ali 30 krat od Pariza do New Yorka. Eno človeško življenje bi pa ne zadovalo za eno tretjino poti do najbližjega planeta lune. Vsa energija, ki jo človek porabi v življenju za hojo, bi torej ne zlostovala, da bi mogel nastopiti pot po svetovju.

Vpliv elektrike na rastline

Zanimivi poskusi v dveh cvetličnjakih v Ameriki

Uporaba elektrike, zlasti električne luči v vrtnarstvu vedno bolj napreduje. Najnovejši poskusi kažejo, da igra v rasti in razvoju rastlin važnejšo vlogo čas obsevanja, kakor pa intenzivnost električne luči. Rastline, ki cveto navadno poleti, lahko pripravimo potem umetnega obsevanja do tega, da cveto prej recimo že pozimi. Poskusi so nadalje pokazali, da lahko na drugi strani zadržimo z močnejšim in pogostejšim umetnim obsevanjem v rasti nekatere rastline in cvetice, ki cveto sicer jeseni, recimo krizanteme.

Važna je tudi barva umetne luči. Modra luč zdrži rast, rastline pod njenim vplivom so manjše in debelejšje. Rdeča luč pa pospešuje rast, tako da postanejo rastline pod njenim vplivom daljše in šibkejšje. Zelena in rumena luč posebno močno vplivata na rastline. Dokazano je, da ultravijoličasti žarki v nasprotju s splošno razšir-

jenim mnenjem ne vplivajo ugodno na rastline, temveč nasprotno jim celo škodujejo in sicer tem bolj, čim krajši so valovi odnosno žarki. Ameriški poskusni zavodi so imeli za poskuse na razpolago cvetličnjak s toplotno izoliranimi, znotraj belo pleskanimi stenami. Poskusni cvetličnjak je imel malo oken. Kraj njega pa je stal običajen cvetličnjak. V obeh so gojili za primerjavo rastline in cvetlice enakih vrst pod različnimi pogoji.

Izolirani cvetličnjak so obevali s 300-vatnimi žarnicami in temperatura v njem je vedno enaka, odgovarjajoča rasti in razvoju rastlin. Izkazalo se je, da rastline bolje uspevajo v izoliranem cvetličnjaku. V tem cvetličnjaku so se rastline in cvetice razvile bolj in razvele so prej. Poleg tega so pa stroški za gradnjo in vzdrževanje izoliranega cvetličnjaka manjši kakor navadnega cvetličnjaka enakega obsega.

Izjave japonskega veleposlanika

Berlin, 16. dec. s. Japonski veleposlanik v Berlinu general Ošima je včeraj popoldne priredil spremen na čast novinarjem zaveznih držav. Med drugimi je prišel k sprejemu tudi načelnik tiskovnega urada zunanjega ministristva Schmitt. General Ošima je goste kratko nagovoril. Naglasil je pomen trojnega pakta prav ob sedanjem razširjenju vojne. Opozoril je na angleško in ameriško politiko proti Japoncem. Angleži in Američani pa so se prav tako kakor v primeru Nemčije zmotili. Le spričo nezahvalni izjavljaj se je japonska moralna odločit za obrambo v svojem življenjskem prostoru. Bombardiranje Havajev je pomenilo udarec sovražniku srca. Ošima je odločno obsodil Rooseveltovo imperialistično politiko v Srednji in Južni Ameriki, na Tihem oceanu in vzhodni Aziji. Vojna Japoncev je tudi s tega vidika povsem silna vojni osi. Nazadnje je poslanik obeležil težavne naloge, ki jih bodo morale sedaj rešiti japonske sile. Nazdravil je temnemu sodelovanju vseh sil, ki jih veže trojni pakt.

Tuji delavci

v nemški industriji

Uradno glasilo nemškega ministristva za delo je objavilo podatke, koliko tujerodnih delavcev je zdaj zaposlenih v raznih nemških industrijah. Poročilo zlasti omenja dotok delavcev iz Nemčiji prijateljskih držav, ki je največji iz Italije. Sledijo po številu delavci iz Slovaške, Bolgarije, Madžarske, Rumunije, Španije, Hrvaške in drugih držav. Letošnje jeseni je bilo zaposlenih tujerodnih delavcev v nemških industrijah dva milijona 100.000; od tega števila pa odpadajo samo na delavce iz Poljske na 1. milijon. Poročilo med drugim omenja, da prihajajo vsi ti tujerodni delavci v Nemčijo na lastno pobudo in da z največjo ljubeznijo delajo za skupno stvar.

Redek dogodek

Da bi se mogla mati udeležiti proslave zlate poroke svoje hčere, je pač redki dogodek. To se je pripetilo v nemškem mestu Mallwitz. Tam sta zakonca Karee nedavno praznovala zlati poroki. Med njunimi gosti je bila tudi žena mati, 90 let stara gospa Tzschachmann iz bližnje vasi. Starka je še čila in zdrava kakor njena hči.

Proučevanje

človeških problemov

Znanj francoski raziskovalec dr. Alexis Carell, odlikovan z Noblovo nagrado in znan po svojih poskusih s človeškim srcem, izrezanim iz telesa, je bil imenovan za vodjo novo ustanovljenega zavoda za

proučevanje človeških problemov. Ta ustanova bo pospeševala proučevanje človeka iz duhovnega, moralnega in socialnega vidika. Na vse strani sveta bo pošiljala učenjake, ki bodo zbirali potrebne podatke, da bi mogli zavod čim uspešneje poslovati.

ŠAH

Hrvatska — Slovaška 10:6. Poročali smo že o pripravah hrvaške šahovske zveze za mednarodni dvoboj s Slovaško. Prireditev je bila preteklo nedeljo in ponedeljek v Zagrebu. Slovaško šahovsko zvezo so zastopali Rohaček, Potuček, Ujtelky, dr. Pazman, Miština, Lanla, Stulir, Stanek in nista nastopila prvotno napovedana Rambarter in Mikulaš. Hrvatska reprezentanca je igrala v napovedani postavi: dr. Astaloš, Rabar, inž. Tekavčič, Subarič, inž. Jerman, M. Filipčić, Petek in B. Filipčić. Dr. Astaloš je imel za nasprotnika Rohačka: prvi dan je izgubil partijo, drugi dan pa je Emanuel Rabar je bil uspešnejši proti Potučku in je priporil za svoje barve točko in pol. Še odličnejši uspeh je dosegel inž. Tekavčič, ki je svojo nasprotnika Ujtelkyja oba dneva porazil. Enak uspeh sta dosegla še Subarič proti dr. Pazmanu in Petek proti Stulirju. Najslabše se je odrezal M. Filipčić, ki je proti Landi obe partiji izgubil, samo pol točke je prinesel inž. Jerman proti Mištini. B. Filipčić je bil obe igri zaključil s Stankom neodločeno. Po prvem dnevu je Hrvatska vodila 4½ : 3½, drugi dan pa je zmazala celo s 5½ : 2½, tako da je bil končni rezultat dvoboja 10:6. Čeprav slovaška šahovska reprezentanca ni med posebnimi močnimi, vendar je uspeh hrvaških šahistov prav lep.

NISTA SE RAZUMELA

Viktor se je hotel oženiti in oglasil se je pri očetu svoje izvoljenke. — Vašo hčerko ljubim — je dejal.

— No in?
— Prosim za njeno roko.
— Ali imate kaj denarja fant?
— Kako? Saj jo hočem vendar vzeti za ženo, ne pa kupiti — je odgovoril snubač začuden.

MOČNI KNJIGI

Bernarda Shawa so nekoč vprašali katere knjige so napravile neposredni vtis na njegov razvoj. Brez oklevanja je odgovoril: — Kuharska knjiga moje matere in čekovna knjižnica mojega očeta.

ČEVILJARJEVO MASČEVANJE

Obraz čeviljarja je žarel od veselja: — Sedaj sem se pa maščeval!
— Maščeval? Nad kom?
— Nad telefonistko.
— Kako?
— Dal sem ji tudi jaz enkrat napačno številko.

— Odprite ta kovčeg!

Stone je vstal. Opotekajoč se je odšel v kot spalnice, kjer je odgnil zaveso, da se je prikazala odprtina v steni. V nji je bil skrfit majhen ročni kovčeg, kakršne imajo ne posebno premožni ljudje.

Stone pa ni utegnil odpreti tega kovčega. Udari se po njem in zaklopka na ključavnici je kar sama odskočila.

— Saj sem vam vendar rekel, da so tu samo brezpomembni papirji... in pa nekaj umazanih ovrtnikov, — je hitel zatrjevati Stone.

— Dobro... a drugi?
— Kateri drugi?
— Vaš kovčeg iz svinjske kože?

Stone je prebledel kakor zid. Usta so mu drgetala kakor da žveči gumo. Njegova žena je zdrknila iz naslanjača na tla in zajecjala:

— Ah, Colombo... pardon, gospod Dickson — usmiliti se naju! Saj dobro veste, da nisva hudobna človeka. To sva vam dokazala... Prijatelji smo bili.

— Kovčeg! — sem kričnil z ukazujočim glasom. — Če mi ga nečete izročiti, ga vzamem sam.

Stone je spoznal, da je vse izgubljeno in zato se je udal v svojo usodo.

— Ah, — sem vzkliknil, ko je bil kovčeg pred menoj odprt, — glej, tu so papirji, čudovito podobni bankovcem! In imate jih lepo zbirko... Kolika je njihova vrednost?

— Ne vem, — je odgovoril Stone z drhtečim glasom.